

Projekt analizy SWOT dla obszaru Lokalnej Grupy Działania „Ziemi Chełmskiej” lata 2023-2027

Mocne strony

1. Położenie gmin - członków LGD w zwartym układzie (znajdują się w jednym obrysie).
2. Położenie obszaru w północno-zachodniej części krainy historycznej nazywanej Rusią Czerwoną, w podobszarze – ziemia chełmska.
3. Obszar położony w pasie polsko-ukraińskiego pogranicza.
4. Położenie blisko większych ośrodków miejskich (Chełm, Lublin).
5. Dobre połączenie komunikacyjne w układzie ponadregionalnym i międzynarodowym (Ukraina, droga krajowa nr 12 Poznań-Kijów, droga krajowa nr 74 Wieluń-Zosin-Włodzimierz Wołyński; kolejowy szlak komunikacyjny Gdynia-Dorohusk-Odessa łączący Morze Bałtyckie z Morzem Czarnym).
6. Korzystne położenie przygraniczne (2 przejścia graniczne: w Dorohusku i w Zosinie).
7. Zachowanie przez większość rzek i jezior naturalnego charakteru.
8. Zróżnicowanie szaty roślinnej w lasach - występuje 14 typów siedlisk niżowych (na 15 możliwych).
9. Znaczącą część obszaru zajmują obszary prawnie chronione, parki krajobrazowe, NATURA 2000).
10. Zróżnicowane ukształtowanie terenu.
11. Zbiorniki wodne wyposażone w infrastrukturę około zbiornikową.
12. Czyste środowisko naturalne w związku z niskim uprzemysłowieniem obszaru.
13. Duży potencjał w zakresie rozwoju turystyki (w tym turystyki aktywnej) i agroturystyki wynikający z wysokich walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.
14. Zaawansowany proces scalania gruntów.
15. Prowadzenie wymiany kulturalnej z przygraniczną gminą Rivne oraz rejonem lubomelskim na Ukrainie.
16. Trasa rowerowa „Malowniczy Wschód” oraz Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo.
17. Dobre warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego.
18. Działalność gospodarstw ekologicznych – duża dywersyfikacja produkcji (pszczelarze, owoce, warzywa, zboża).
19. Wzrost potencjału oraz liczby organizacji pozarządowych.
20. Bogate dziedzictwo kulturowe i historyczne (wielokulturowość).
21. Rosnący poziom wykształcenia mieszkańców.
22. Przewaga osób w wieku produkcyjnym.
23. Rosnąca aktywność społeczna, w tym aktywność NGO, OSP, podmiotów ekonomii społecznej.
24. Rosnąca świadomość dotycząca potrzeby funkcjonowania instytucji otoczenia biznesu.
25. Korzystne warunki do wykorzystania OZE.
26. Wzrastająca liczba podmiotów gospodarczych utworzonych przy wsparciu środków UE.
27. Bogaty kalendarz imprez kulturalnych.
28. Działalność zespołów ludowych, kół gospodyń wiejskich, twórców ludowych.
29. Rosnąca świadomość mieszkańców obszaru LGD w zakresie wykorzystania lokalnych zasobów dla

rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru, w tym rozwoju turystyki.

30. Wzrastająca liczba dobrej jakości dróg.
31. Dobry dostęp do oświaty.
32. LGD „Ziemi Chełmskiej” aktywne i doświadczone w zakresie programu LEADER.
33. Dobra integracja między gminami obszaru objętego LSR.
34. Rosnąca liczba terenów inwestycyjnych.
35. Gościnność mieszkańców.
36. Rosnące zainteresowanie terenem ze strony osób z zewnątrz.
37. Relatywnie dobry poziom bezpieczeństwa publicznego.

Słabe strony

1. Ograniczenia inwestycyjne wynikające z dużej liczby obszarów chronionych.
2. Zaniedbanie obiektów i przestrzeni zabytkowych.
3. Zły stan techniczny i niekompletne wyposażenie placówek kultury.
4. Niewystarczająca ilość obiektów infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej.
5. Ujemne wskaźniki demograficzne i niekorzystne prognozy na przyszłość.
6. Starzejące się społeczeństwo.
7. Dominacja zatrudnienia w usługach, a w szczególności w usługach nierynkowych świadczących o słabości lokalnego rynku pracy.
8. Przywiązanie do wybranych kierunków produkcji rolnej – niechęć do zmian.
9. Rozdrobnienie gospodarstw rolnych.
10. Brak grup producenckich.
11. Niskie zatrudnienie i niskie kapitały własne przedsiębiorstw oraz niski poziom konkurencyjności produktowej, technologicznej i organizacyjnej.
12. Słabo rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna.
13. Brak zarejestrowanych tradycyjnych produktów lokalnych.
14. Niewystarczająco dobry stan dróg i chodników.
15. Niewielkie wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii.
16. Brak zakładów pracy.
17. Mała liczba firm działających w sektorze turystyki.
18. Wysokie bezrobocie, zwłaszcza wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
19. Niewystarczająca integracja mieszkańców obszaru LGD.
20. Niewystarczająca promocja obszaru LGD.
21. Emigracja i migracja do ośrodków miejskich młodych, wykształconych osób.
22. Niska przeżywalność przedsiębiorstw sektora MSP.
23. Niewystarczający poziom wiedzy oraz świadomości społeczności lokalnej (w tym przyszłych i obecnych przedsiębiorców) w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
24. Niska liczba terenów przeznaczonych pod działalność przemysłową.

25. Niewystarczająca aktywność społeczności lokalnej.
26. Mała liczba liderów społecznych.
27. Rolniczy charakter terenu.
28. Niewystarczająca infrastruktura drogowa.
29. Niedoinwestowana infrastruktura kulturalna.
30. Niewystarczający dostęp do ochrony zdrowia.
31. Brak infrastruktury wspierającej osoby 50+.
32. Brak opieki dziennej dla seniorów.
33. Konserwatyzm mieszkańców.
34. Mała liczba lokalnych liderów.
35. Duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej.
36. Słabe zaangażowanie społeczeństwa w życie lokalne.
37. Słaby dostęp do służby zdrowia.
38. Brak myślenia perspektywicznego.
39. Brak dostępu do innowacyjnych form spędzania czasu wolnego.
40. Niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej.
41. Niewystarczająca oferta kulturalna i rekreacyjna dla seniorów - emerytów oraz młodzieży.
42. Niewystarczające potencjał organizacyjny dużej części lokalnych NGO w zakresie samodzielnego finansowania i organizacji inicjatyw lokalnych

Szanse

1. Wykorzystanie Funduszy Europejskich na lata 2021-2027.
2. Wykorzystanie przygranicznego położenia dla rozwoju kontaktów gospodarczych, kulturalnych, turystycznych z Ukrainą.
3. Wzrost zainteresowania turystyką aktywną.
4. Wykorzystanie zasobów własnych, w tym naturalnych, do stymulowania rozwoju gospodarczego.
5. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi (np. Urząd Marszałkowski, ARiMR, PUP Chełm) w zakresie promocji obszaru LGD i osiągnięć kulturalnych.
6. Wykorzystanie obszaru do rozwoju agroturystyki i ekoturystyki oraz produkcji zdrowej żywności.
7. Współpraca międzynarodowa w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego.
8. Partnerstwa lokalne, ponadlokalne i międzynarodowe.
9. Rosnące zainteresowanie zdrowym trybem życia i ekologiczną żywnością.
10. Wzrost wsparcia dedykowanego seniorom.
11. Promocja obszaru LGD.
12. Rozwój energetyki odnawialnej i wzrost popytu na surowce do bioenergetyki.
13. Rozwój marki lokalnej.

Zagrożenia

1. Położenie na tzw. „wschodniej” ścianie z utrwalonymi problemami strukturalnymi.
2. Stan wojny w Ukrainie. Brak postępów w integrowaniu Ukrainy z UE.
3. Skomplikowane procedury związane z pozyskaniem środków finansowych z zewnętrznych źródeł oraz duża konkurencja.
4. Wysoki poziom fiskalizmu i skomplikowany system finansowy.
5. Niska opłacalność produkcji rolnej.
6. Wysokie koszty prowadzenia działalności i utrzymania pracowników.
7. Spowolnienie dynamiki rozwoju demograficznego kraju - niski poziom dzietności, zmiany w strukturze wieku ludności oraz znaczny poziom emigracji szczególnie wśród młodych ludzi.
8. Niepokojące prognozy demograficzne na najbliższe lata dla całego kraju.
9. Konkurencyjność sąsiednich obszarów.
10. Pogłębienie się kryzysu gospodarczego w Europie i na świecie.
11. Zmiany stosunków społecznych w wyniku niekontrolowanego napływu emigrantów.
12. Duży wzrost liczby osób starszych pozbawionych odpowiedniej opieki.
13. Wzrost napięć społecznych w wyniku eskalacji międzynarodowych konfliktów politycznych i zbrojnych.
14. Kryzys w UE spowoduje ograniczenie finansowania z funduszy unijnych